

and communicative roles defined communicative role as the basic concept of interactivity in political situation of political talk shows. It traces the implementation of communicative roles of politicians in the Ukrainian political talk show and created a typology communicative roles according to figures of speech and political speech specific situations. Thesis there is determined such communicative role of Ukrainian politicians under the dominant communication strategy, within the strategy of self-presentation – «reformer», «savior», «soothsayer», «patriot» and «intellectual»; within the strategy to discredit – «critic», «brawler» and «provocateur.» Determined verbal means of communication roles in spontaneous political speech. Proved that interactive communication allows individuals to explore the language of politicians and reveal the specifics of their communicative behavior.

Key words: political communication, political discourse, interact, political talk shows image of communicative, communicative role.

УДК 81'234

О. В. Климентова,

д-р філол. н., доц.,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
доцент кафедри української філології для неспеціальних факультетів

ВПЛИВОВА СПЕЦИФІКА КОМУНІКАТИВНИХ ІНТЕРАКЦІЙ СЕКТАНТСЬКОГО ДИСКУРСУ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОПОВІДЕЙ САНДЕЯ АДЕЛАДЖИ)

У статті здійснено лінгвістичний аналіз друкованих проповідницьких матеріалів пастора Сандея Аделаджи. Висвітлено специфіку текстових репрезентацій концепту «послух» і характер цілей, імплементованих у текст проповіді.

Ключові слова: вербальна сугестія, сектантський дискурс, послух, експлікація, експансивна адресатна програма.

Постановка наукової проблеми та її актуальність. На сучасному етапі феноменологія вербальної сугестії залишається остаточно не проясненою, як і модель оптимального вербального впливу, узгодженого з рівнями організації мови й адекватного сучасним потребам соціуму; також залишаються слабо опрацьованими лінгвістичні механізми захисту від небажаних маніпуляційних впливів, хоч проблематикою комунікативних впливів займаються представники багатьох галузей знання, зокрема й мовознавці (Т. Ковалевська, Л. Компанцева, Н. Кутуза, Н. Слухай та ін.). Через те що у суспільстві все частіше практикуються різноманітні форми жорсткої маніпулятивної вербалізації, є потреба в поглибленому науковому вивченні механізмів прихованого мовленнєвого впливу.

Мета статті – дослідити проповіді Сандея Аделаджи щодо прийомів латентного мовленнєвого впливу.

Завдання – проаналізувати текстові експлікації прозелітного характеру.

Об'єкт дослідження – репрезентанти концепту «послух» як експліканта основної форми комунікативної поведінки, що дає змогу контролювати адепта.

Предмет дослідження – конотації основних пасторських інтенцій.

Матеріалом для дослідження слугують інтеракції сектантського спілкування, що практикуються «Посольством благословенного Царства Божого для всіх народів» під керівництвом Сандея Аделаджи.

Теоретична і практична цінність отриманих результатів полягає в об'єктивній оцінці діяльності угруповання й виробленні рекомендацій щодо його позиціонування в інформаційному просторі українців.

Це угруповання на території України діє вже більше 20 років; його лідер має дуже неоднозначну репутацію, що сформована як сплесками надзвичайної популярності й номінаціями духовного і харизматичного лідера, так і звинуваченнями в протиправних діях та фінансових махінаціях. При цьому, має місце чітко спланована місіонерська робота: існує центр, розгалужена структурна організація, налагоджена масмедійна та видавнича діяльність, міжнародні представництва, благодійні ініціативи, що корелюють з державними і приватними структурами тощо; для легального користування українцям пропонується широкий вибір аудіо- та відео проповідей, значна кількість авторизованих друкованих та Інтернет-видань (бл.70 книг), освітні послуги, конференції, участь у численних конфесійних акціях, спрямованих на цільову аудиторію (алко- і наркозалежні, дітисироти, безхатченки, безробітні, переміщені особи тощо). З огляду на цей доволі значний сегмент в інформаційному просторі України є потреба у його науковому аналізі, зокрема й лінгвістичними методами.

Методи. У дослідженні для лінгвістичного аналізу було використано метод семантичного резонансу, що базується на виявленні вербальних семантичних асоціатів. Метод був апробований при аналізі українськомовних молитов в ортодоксальному православному дискурсі [2]. Сутність його полягає у виявленні семантичних комплексів, які формуються резонансною взаємодією семантичних компонентів.

Такий тип аналізу дає змогу виявити в тексті вербальні одиниці сугестивного впливу на лексико-семантичному рівні мови, зв'язки між цими одиницями, механізми вербальної дії та умови їх активації, потенційні ефекти дії цих механізмів, виділити ознаки програмувального характеру.

Було з'ясовано, що смисли, які кодуються у відповідні вербальні коди й репрезентуються з використанням резонансних ефектів, мають потужну впливову дію. Це забезпечує їхнє проникнення й закріплення в нейрофізіологічній системі людини. У свідомості індивіда універсальна вербальна форма об'єктивується за рахунок привнесення в неї особистісної інформації і стає повноцінною частиною вербальної мережі реципієнта. В такий спосіб закладається фундамент для бажаних (з позицій суб'єкта дії) ментальних побудов, емоційних рефлексій і поведінкових моделей. Активація текстових експлікацій різними засобами усного й письмового мовлення відкриває доступ для корекції глибинних індивідуально маркованих семантичних кодів реципієнта.

Подібна індукція має прогностований характер і прагматично використовується в сугестивних дискурсах різного профілю. Тому аналіз текстових

експлікацій, посиленних ефектами семантичного резонансу, дає змогу виявити вектор прихованого впливу й осмислити характер програмувальних акцій.

Специфіка прозелітного дискурсу полягає в тому, що насичення мовної картини світу адепта сакралізованими смислами, штучне конструювання стійких асоціативних зв'язків між ними дає змогу через можливості подібного лексикону створювати ідеологію нової віри, впливати на когнітивні структури та уяву адептів й формувати нову систему цінностей, досягати високого рівня довіри до інформаційних повідомлень сугестора і змушувати адептів до бажаних для лідера групи форм соціальної поведінки.

Подібні лексикони на рівні текстових експлікацій корелюють із сакральним джерелом, натомість імпліцитно продукують його деформовану культову версію, вони є ефективним інструментом вербального сугестивного впливу, що використовується в сектантських спільнотах.

Одним із ключових концептів таких лексиконів є *послух* (рос. *послушание*) як основна форма комунікативної поведінки, що дає змогу контролювати адепта. В книзі Сандея Аделаджи «Успіх в усьому» [1] спонукання до такої пасивної рефлексії здійснюється поступово. Першим експлікантом концепту стає біблійна метафора «слово Боже солодше за мед»: «Ты научаешь меня. Как сладки гортани моей слова Твои! лучше меда устам моим. Повелениями Твоими я вразумлен...» (Пс. 118:97-104).

На наступному етапі пастор поглиблює її сприйняття власною аргументацією: «*призываю вас достичь такого уровня изучения Слова, чтобы оно стало необходимым, как воздух, сладким, словно мед*»; «*Когда Слово открывается, тогда оно для вас приобретает вкус. Я советую вам углубиться в Библию, пока она не станет для вас медом, не станет кормить вас, насыщать вас, давать вам вкус сладости. Такая любовь к Богу, такое отношение к Слову непременно поднимет вас на высоту. И я верю, что вы придете к успеху, и у вас будет хорошая жизнь, благополучная семья*» [1, 7].

Отже, вербалізатор *слово Боже* репрезентується через зрощення аудіальної та смакової субмодальностей.

На наступному етапі акцентується цінність асоційованих із послухом форм комунікативного реагування: жити у відповідності з Божим словом, пізнавати слово Боже, дослухатися до голосу Бога, бути слухняним, якщо Бог цього хоче тощо: «*Если ты будешь слушать гласа Господа, Бога твоего, тщательно исполнять все заповеди Его, которые заповедую тебе сегодня, то Господь, Бог твой, поставит тебя выше всех народов земли*» (Втор. 28:1); «*для нашего же блага следует жить в послушании Богу. Тогда как неповиновение всегда влечет за собой печальные последствия*» [1, 10].

Як і в попередньому прикладі має місце прогностична вербальна стимуляція, що базується на паралогізмах з контрастивними емотивними кореляціями: **якщо будеш слухати, то отримаєш усе найкраще; будеш неслухняний – буде тобі погано**. Такий тип вербалізації чинить латентний тиск на вибір поведінкової моделі, тому є маніпулятивним.

Разом із тим на тлі міркувань про Бога й цитування Святого Письма відбувається потужна стимуляція аудіальної модальності сприйняття.

Предикати із семою *слухати* накопичуються в тексті: «*Господь хочет послушания*»; «*в Слове говорится, чтобы вы следовали за Ним и делали то, что*

*Всевишній Бог говорить вам»; «я слушал историю»; «вдруг услышала голос Бога», «во второй раз услышала голос»; «Господь говорит: «Слушайся голоса Моего»»; «Не думайте, что слушаться Бога и сохранять Его заповеди так трудно. Он хочет поставить вас выше всех народов земли»; «Я служу Богу, я слушаюсь Его, я следую за Ним»; «Я лично слушаю Его голос»; «слушайся Меня, служи Мне»; «верить Слову и служить Господу»; «слушайте Его голоса, будьте скромными, угождайте Ему». Частотність уживання різного типу вербальних асоціатів із семою *слухати*, зокрема й імперативів, які резонансно взаємодіють, дуже висока: «Господь говорит: «Слушайся голоса Моего». Друзья, никогда не думайте, что слушаться Бога и сохранять Его заповеди вам не под силу. Если Бог велит вам быть послушными, значит, вы можете быть такими. Бог ценит послушание. Он непременно благословит вас за это» [1, 11].*

Так само частотними є й форми імперативної стимуляції до слухняності: «**и исполнится на тебе, если будешь слушать гласа Господа, Бога твоего**» (Втор. 28:2); «**Вы не знаете, какими путями поведет вас Господь, поэтому смиритесь перед Ним и во всем будьте послушны, а Он наполнит вашу жизнь Своими благословениями**» [1, 13].

По мірі текстового розгортання у семантичне поле концепту *послух* вводяться нові значення й формуються нові сегменти на основі семантичних зрощень, зокрема й конативного (поведінкового) характеру. Наприклад, у такий спосіб вводиться інформація про необхідність робити пожертви (платити десятину).

Аргументація базується на імперативному заохоченні до наслідування лідерської поведінки, що водночас об'єктивує фрейм результативних очікувань і від реципієнта: «**Я хожу в церковь, я слушаю Слово Бога, я размышляю над Ним, я молюсь, чтобы это Слово исполнилось в моей жизни, я помогаю людям, я даю десятину, я делаю то, что Он мне говорит**» [1, 14]. Трохи нижче цей фрейм отримає вербальне підкріплення як зреалізована і схвалена поведінкова модель: «**Бог, я послушен голосу Твоему: плачу десятину, благословляю людей, делаю все то, что Ты открываешь мне**». Пасторська фігура позиціонується як інструмент Божої волі, канал. Це дає змогу навіть у ситуаціях прямої експлікації вольових інвектив залишатися в тіні.

На наступному етапі мовленнєвого конструювання цього сугестивного повідомлення (с.14 – 19) концепт *послух* репрезентується шляхом зрощення з сакральним концептом *благословення*: «**Где бы вы ни были, вы благословлены. То есть, когда вы дома, – вы благословлены, когда вы на работе, – ваша работа должна быть благословением. Что нужно делать, если нет благословения в работе? Не огорчайтесь, у Господа есть благословения и для этой сферы вашей жизни. Вам нужно прийти к Господу в молитве и сказать: «Бог, я послушен голосу Твоему: плачу десятину, благословляю людей, делаю все то, что Ты открываешь мне, потому согласно книги Второзакония 28:3 я буду благословен в городе, то есть в семье, в обществе, а также на поле, то есть в своей работе, во имя Иисуса Христа**» [1, 14]. При цьому, як засвідчують приклади, семантичні зрощення попередніх етапів виступають повноцінними складниками нового розширеного конструкта – текстового експлікатора пасторських інвектив: «**Вы обманываете себя, если не слушаетесь Бога, не приносите в церковь десятину и пожертвования, если ходите просто молиться и послушать проповедь**» [1, 14].

Сенсова варіативність почергово то динамізується, то консервується відповідно до актуальних завдань текстового розгортання. Так, уведення нових значеннєвих інтерпретацій супроводжується динамізацією, водночас у разі імплікативної експансії вербального стимулу мають місце протилежні стратегії, зокрема й ітерація: *«Богом **благословен** не только ваш труд, но и плод вашего чрева. Если у вас есть дети, **благословляйте** их»*; *«он (ребенок) является для вас **благословением** от Господа»*; *«**Благословение** Господне»*; *«станет **благословением** для вас»*; *«**провозглашайте благословения** в их жизни»*; *«**благословенны** житницы твои и кладовые твои»*; *«Бог **благословляет** ваши деньги»*; *«**Благословен ты** при входе твоём и **благословен ты** при выходе твоём»*; *«Бог будет **благословлять** все, к чему прикоснутся ваши руки»* тощо.

Така семантична інтенсифікація забезпечує некритичне сприйняття концепту. Окрім того, вона супроводжується й привабливою емотивною кореляцією: *«**Благословение** Господне – оно **обогащает** и **печали** с собою **не приносит**»* (Притч. 10:22) [1,15].

У свою чергу, завершення активного етапу маркується посиленням імплікативної експансії: *«Следовательно, если вы также будете послушны Его слову, то, **не зависимо от** вашего желания, Божьи благословения будут **приходить** в вашу жизнь»* [1,15].

Уведення кожного нового значення (благословення потребує оновлення розуму, відмови від старих переконань; благословення – це єдина істина, все інше – брехня тощо) відбувається у вигляді надбудови на вже існуючих компонентах семантичного комплексу: *«Как люблю я закон Твой! Весь день размышляю о нем...я стал разумнее всех учителей моих, ибо размышляю об откровениях Твоих...как сладки гортани моей слова Твои! лучше меда устам моим...Повелениями Твоими я вразумлен; потому ненавижу всякий путь лжи»* [1,19].

При цьому, на паравербальному рівні взаємодії з текстом як пріоритетні імпліцитно позиціонуються соціальний аутизм, різноманітні форми пасивної рефлексії. На нейрофізіологічному рівні вони корелюють із зміненими станами свідомості на основі концентрації, а на семантичному – з концептом *послух*: *«Слово действует в жизни только того человека, который **размышляет** над ним»*; *«если во время чтения...вы найдете ответ на волнующий вас вопрос...**выпишите его в блокнот** и в течение дня **возвращайтесь** к этой записи. **Размышляйте** над ним, **задумывайтесь**...»*; *«можете **выучить** этот стих **наизусть** и **цитировать** его **бесчисленное количество раз**»*; *«**Начните размышлять** над словом, и она (депрессия – авт.) **покинет вас**»*; *«**Размышление** над Словом **оживляет** клетки человека, **активизирует** его жизнь»*; *«когда беспокойство **вкрадывается** в мою жизнь, я **открываю Библию**, **нахожу** какой-нибудь стих и **начинаю размышлять над ним**»* [1, 23]. Переконувальна тактика, як і у попередніх прикладах, будується в опорі на авторитет сакрального тексту: *«со слов Давида мы видим, что он постоянно практиковал это в своей жизни»* [1, 23]; власний приклад: *«И если я **делаю** это перед сном, то мне обеспечен спокойный сон. Прежде чем выйти из дома, даже если у меня нет времени читать Библию, я **нахожу** в Писании какой-нибудь стих и **размышляю** над ним в течение дня»* [1, 23] і привабливу емотивну кореляцію: *«**Именно размышления** приводят нас к тому, что **мы влюбляемся** в слово Божье»* [1, 23]. Фрейм результату імплікується в текст *«делаю это перед*

сном», « если ...нет времени, нахожу... и размышляю». Завершення сугестивної акції чинного етапу й активація нової здійснюються через командну імплікацію: *«помните, размышления над Писанием помогут вам быть послушными Господу... Настоящий христианин – отличник во всем»* [1, 24]

Декларація перфекціонізму об'єктивується в конкретних сенсорних вимірах: відмова від розслаблення, комфорту, грошей, смачної їжі, взагалі різного роду «делікатесів» (що, до речі, мають і гендерне маркування, бо мовиться про пристрасть до жінок). Як засвідчує наявна у відкритому доступі інформація про життя лідера угруповання, праведний гнів проти подібного «брудю» містить проекцію властивих самому Аделаджі внутрішніх імпульсів і велику любов до них.

У семантичному полі концепту цей інформаційний сегмент вербалізується як **чистота**: *«Храните себя в чистоте, и это приведет вас к достойной судьбе и успеху»* [1, 26]. Подібно до наведених вище прикладів сакралізований сугестоген **чистота** виконує роль експліканта впливової стратегії, що передбачає імпліковану експансію адресатної програми. Вона свідомо й послідовно розгортається в цьому фрагменті тексту шляхом використання прийомів вербальної сугестії. До них уналежнюємо: повтори (слово 'делікатеси' має 5 точних асоціатів і 4 семантичних = 9 разів), розмиті референції (*мир бизнеса, достигь точки своего величия*), апеляція до авторитету (*«Мы будем... поступать так, как Даниил»*), інтенсифікація негативу (*искушение, несправедливость, не поддаваться соблазну, пожнет то, что посеет, нельзя опускаться до уровня неверующих людей, блуждали, осквернить, раздражается, напряжены, недоброежелателя, инфаркт, раб греховных планов*) чи позитиву (*проявляете милость, молитесь за него, Господь приходит, Божья мудрость, делает вас мудрее, принципы возвысят нас и сделают мудрее всех врагов, сделают нас сведующими более, чем старцы*), паралогізми (*«Мы будем угождать Господу, и он возвысит нас»*), модальні оператори (*«Нам нужно хранить себя от 'делікатесов' мира сего»*), універсалізатори (*«неверующий человек ненавидит верующего»*; *«Ради выгоды люди идут на все»*), риторичні запитання (*«Не видите в ней смысла?»*), ярлыки (*«они избирают 'делікатеси' мира сего»*) тощо. Їхня концентрація дуже висока.

Завершувальним етапом вербально-сугестивної реконструкції семантичного поля концепту *послух* стає апеляція до покірності. Роль її експлікатора виконує одна з Божих заповідей про любов до своїх ворогів. Вона об'єктивується через накопичення прикладів неагресивної поведінки, що позиціонується як бажана реакція на власні сумніви і зовнішні спроби розхитати нові переконання адепта. Звісно, що ця стратегія має упереджувальний і захисний для лідера групи характер.

Дихотомія *віруючий – невіруючий* розв'язується через імпліцитне зрощення з негативною емотивною кореляцією – залякування й черговий паралогізм, який нівелює можливі претензії до сугестора: *«Когда в разуме человека появляются разного рода негативные мысли, его мозг начинает вырабатывать ядовитые вещества, которые отравляют организм. Следовательно, сам человек портит свое здоровье»* [1, 26].

Отже, лінгвістичний аналіз ключового для сектантського дискурсу концепту *послух* методами сугестивної лінгвістики дав змогу виявити, що семантичне наповнення концепту системно формується шляхом прищеплення експансивних адресатних програм, які маскуються інтеракційною емпатією (*«Вас одолела*

депрессия? Начните размышлять над Словом...»; «Но мы-то знаем...», «Друзья, если ваше желание созвучно...» тощо).

Складником впливового потенціалу тексту виступає й авторське позиціонування себе як людини, що на практиці керується декларованими принципами і щоразу досягає успіху. Частотними в тексті є речення з Я-суб'єктом.: *Я призываю.., Я уверен..., я знал..., я размышлял..., Я провозглашаю..., Я верю...* тощо. Локально вони розміщуються в сильних позиціях, які є оптимальними щодо розподілу уваги читача. При цьому, автор позиціонує себе без жодних патерналістських проявів. Це дає йому змогу ефективно здійснювати впливові інтеракції, об'єктивувати досвід, який практично не піддається верифікації, і водночас залишатися в тіні щодо аспектів моральної відповідальності: *«Все мы будем обеспеченными, счастливыми, уважаемыми людьми, потому что так сказал Бог. И в этом нет моей заслуги. Я всего лишь выполняю повеление Господа, а Его обетования исполняются в моей жизни»* [1,12].

Приклади успішної поведінкової моделі, що системно вводяться автором у текст, імпліцитно спонукають до наслідування. Їхня текстова присутність умотивовується одним з обов'язкових (за оцінками фахівців) складників ефективного впливу, а саме: властивості сугестора (високий соціальний статус та рейтинг, інтелектуальна та характерологічна перевершеність) [3, 111]. Водночас така текстова репрезентація імпліцитно сприяє зрощенню ціннісних аспектів інформації з її адресантом, авторитет якого формується комунікативними інтеракціями суб'єктивного тлумачення прецедентного тексту. Отже, і за цією ознакою аналізований проповідницький текст підпадає під визначення **«програмувальний»**.

Висновки. Лінгвістичний аналіз вербалізаторів концепту *послух* в сектантському комунікативному дискурсі виявив, що концепт експлікується через такий асоціативний ряд: слухняна людина, слухання Божого слова, розмірковування над Божим словом, підкорення Божій волі, плата за Боже слово, Боже слово – благословення, правда, чистота, любов до ворогів.

Вербально-сугестивний аналіз характеру лексики, конструкцій, фраз, експресивних складників, структури тексту в цілому та принципів розгортання його окремих категорій дав змогу виявити набір прагматичних цілей, імплікованих в текст, а саме: розвивати слухняність, платити десятину, практикувати аутичні соціальні поведінкові моделі з регулярною активацією змінених станів свідомості, зводити до тілесного й побутового аскетизму, гальмувати здорову почуттєву динаміку, практикувати пасивні форми емоційної рефлексії тощо.

Характер цілей дозволяє портретувати автора тексту як особистість, схильну до маніпулятивного типу комунікативної взаємодії. Також характер цілей указує на експансивну адресатну програму, що відповідає впливовим інтенціям латентного жорсткого вербального програмування, яке практикується в деструктивних культурах.

Аналізований текст за своїми психоекологічними параметрами є патогенним. Комунікація з ним дає змогу адресанту нав'язувати свої експансивні цілі й ефективно досягати їх оптимальним шляхом на основі вербальної сугестії.

Виявлення подібних текстів в українському інформаційному просторі й вилучення їх сприятиме більш повній реалізації захисту прав, свобод та інтересів українських громадян, інформаційній безпеці як окремої особи, так і української держави в цілому.

Поza аналізом нашого дослідження залишилися численні аспекти текстової репрезентації, що продукуються аудіо- та відеOVERСІЯМИ проповідей Сандея Аделаджи. Залучення їх до аналізу, окрім друкованих версій, відкриють **перспективи** вербального сугестивного студіювання сучасного українського релігійного дискурсу в сегменті маргінальної комунікації.

Література

1. *Аделаджа С.* Успех во всем / Сандей Аделаджа. – К.: Светлая звезда, 2002. – 80 с.
2. *Климентова О.В.* Вербальна сугестія сакральних текстів (на матеріалі українських молитов) : монографія / О. В. Климентова. – К.: ППНВ, 2012. – 371 с.
3. *Ковалевська Т.Ю.* Актуальні напрями дослідження вербального впливу / Т.Ю. Ковалевська // Одеський лінгвістичний вісник. Вип. 3: зб. наук. праць. – Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2014 – С. 110 – 117.

Е. В. Климентова,

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко,
кафедра украинской филологии для неспециальных факультетов

ВОЗДЕЙСТВУЮЩАЯ СПЕЦИФИКА КОММУНИКАТИВНЫХ ИНТЕРАКЦИЙ СЕКТАНТСКОГО ДИСКУРСА (НА МАТЕРИАЛЕ ПРОПОВЕДЕЙ САНДЕЯ АДЕЛАДЖИ)

В статье проведен лингвистический анализ печатных проповеднических материалов пастора Сандея Аделаджи. Рассмотрена специфика текстовых репрезентаций концепта «послушание» и характер целей, имплементированных в текст проповеди.

Ключевые слова: вербальная суггестия, сектантский дискурс, послушание, экспликация, экспансивная адресатная программа.

O.V. Klymentova,

Kyiv Taras Shevchenko National University,
Department of Ukrainian philology for unspecial faculties.

THE INFLUENCE SPECIFIC OF THE COMMUNICATIVE INTERACTIONS OF THE SECTARIAN DISCOURSE (ON MATERIAL OF SUNDAY ADELADGY SERMON)

The article is dedicated consideration of the printed sermon materials of Sunday Adeladgy. As the unit of informative influence have been distinguished the textual representations of ‘obedience’ concept. The author's method of revelation of semantic resonance effects has been used.

The linguistic analysis of the textual representations of ‘obedience’ concept has been discovered some semantic associates of ‘obedience’ concept such as an obedient person; listening (to God’s word); meditating (over God’s word); humility (to God’s

word); payment (for God's word); blessing; truth; purely; toleration to enemies. The verbal suggestion analysis of the lexicon, phrase constructions, expressive components, over the text construction and principles of realization of some categories has revealed the complex of pragmatic aims which were implicated into text. The complex consists the following components: forming of obedience, payment for tenth, practice is represented by of the social models of passive behavior's patches and passive forms of emotional reflections, of the textual meditations and the process of activation the concentrated statement of consciousness, practice is represented by of the corporal and common asceticism and restrain the healthy emotional dynamics est.

This model of influence focuses attention on some important moments in the process of the interpersonal communication. The audio channel through which a message is received by the recipient is a very important in this process. The understanding of messages is based on the Adeladgy's interpretations.

The personal example is also a very important part of speech. The main idea of the message concentrated in the following phrases: 'Repeat, please!' or 'Follow me because I am a transfer of God'. I am a successful, reach, happy and healthy man because I listen to the God'. According to this influence model, there are the oral, written or visual symbolic forms of message. There are also different results of the influence process: feedback as a change in the system of knowledge, relations and attitudes, behavior as well.

The characteristics features of Adeladgy messages let us identify the preacher as a personality who uses manipulative forms of communication. It has been stated that there is an expansive addressed program implemented into the text. The program corresponds to the influence intentions of latent hard verbal programming, which is recognized as destructive activity of all the religious sects.

The author has determined the Sunday Adeladgy messages as the pathogenic verbal activity and certain form of aggression. Understanding of the programming character of Sunday Adeladgy sermon texts let us reconstruct the model of destructive verbal-suggestive influence. Step by step analysis of all the stages of verbal manipulations and their influence on the recipients has been proposed.

Key words: verbal suggestion, sectarian discourse, obedience, explication, expansive addressed program.

УДК 811.161.2'22/'23:159.964

Т.Ю. Ковалевська,

д-р філол. н., проф., Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова,
завідувач кафедри української мови

НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ МЕТАПРОГРАМНИХ СТРАТЕГІЙ ОСОБИСТОСТІ

У статті розглянуто феномен національної ментальності крізь призму положень нейролінгвістичного програмування, виокремлено базові моделі